

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33808
Nom: Mètodes i instruments de planificació
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	Mètodes e Instruments de Planificació	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SALOM CARRASCO JULIA

RESUM

Es tracta d'ampliar i consolidar els coneixements adquirits a l'assignatura d'Ordenació del Territori a partir de l'aprofundiment dels mètodes generals i específics de planificació. S'estudiaran les etapes d'un pla i els mètodes de cada etapa. Mitjançant l'execució de les pràctiques l'estudiant es familiaritzarà amb el maneig d'informació estadística i cartogràfica amb l'objectiu d'aprendre a sintetitzar i relacionar informació territorial transversal per resoldre casos aplicats.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

És recomanable haver cursat prèviament el mòdul d'Ordenació del Territori o tenir coneixements bàsics en planificació territorial i urbanisme.

Coneixements mínims, l'anglès, que permeten a l'alumne llegir i comprendre textos
Coneixements mínims en Sistemes d'Informació Geogràfica i ofimàtica que permeten a l'alumne realitzar i entregar pràctiques, exercicis, resums, comentaris, etc. en format digital.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Adquirir els coneixements bàsics per a l'anàlisi i el diagnòstic de les polítiques públiques relacionades amb els aspectes geogràfics del medi ambient.

Adquirir les tècniques bàsiques per al treball de camp en geografia i de manera singular la lectura i interpretació geogràfica del paisatge.

Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Capacitat d'organització, planificació, gestió i avaluació.

Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.

Capacitat de treball individual.

Compromís amb valors d'igualtat de gènere, interculturalitat, igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, cultura de la pau i valors democràtics, i solidaritat.

Comunicació oral i escrita en la llengua pròpia i coneixement d'una llengua estrangera.

Dimensions temporal i espacial en l'explicació dels processos socials i territorials i mediambientals.

Habilitats d'investigació.

Metodologia i treball de camp.

Motivació per la qualitat en el treball, responsabilitat, honestedat intel·lectual.

Ordenació del territori.

Relació i síntesi de la informació territorial transversal.

Resolució de problemes i presa de decisions. Disseny i gestió de projectes.

Tècniques d'informació geogràfica com a instrument de coneixement i interpretació del territori i del medi ambient.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Mètodes Generals de Planificació

- 1.1.- Enfocaments i tipus de planificació
- 1.2.- Instruments de planificació
- 1.3.- L'avaluació ambiental i territorial estratègica
- 1.4.- Etapes del procés de planificació i mètodes de cada etapa
- 1.5.- Eines cartogràfiques
- 1.6.- La fase preparatòria per a la planificació

2. Anàlisi i diagnòstic del subsistema ambiental

- 2.1.- Continguts i etapes
- 2.2.- Recollida i preparació de la informació
- 2.3.- Delimitació d'unitats territorials
- 2.4.- Valoració de les unitats ambientals
- 2.5.- La infraestructura verda
- 2.6.- Capacitat d'acolliment
- 2.7.- Detecció de conflictes
- 2.8.- Diagnòstic de síntesi

3. Anàlisi i diagnòstic dels subsistemes de població i assentaments.

- 3.1.- Subsistema de població i activitats econòmiques
 - 3.1.1.- Anàlisi de la població: Projeccions demogràfiques
 - 3.1.2.- Activitats econòmiques i demanda d'infraestructures
- 3.2.- Subsistema d'assentaments i infraestructures
 - 3.3.1.- Delimitació d'àrees funcionals
 - 3.3.2.- Jerarquia i funcions urbanes
 - 3.3.3.- Localització d'equipaments
- 3.3.- Infraestructures de comunicació

4. El diagnòstic integrat i les fases de planificació i gestió

- 4.1.- Eines de diagnòstic integrat

- 4.1.1.- Anàlisi DAFO-CAME
- 4.1.2.- Mètode d'Escenaris
- 4.2- Fase de planificació
 - 4.2.1.- Determinació d'objectius
 - 4.2.2.- Avaluació i selecció d'alternatives
 - 4.2.3.- Model territorial objectiu
 - 4.2.4.- Instrumentació de propostes
- 4.3.- Fase de gestió
- 4.4. Eines de seguiment i avaluació

5. Introducció a la planificació estratègica

- 5.1.- Origen, principis i característiques
- 5.2.- Metodologia de plans estratègics
- 5.3.- Exemples de planificació estratègica
- 5.4.- Tècniques de concertació i participació pública

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Aula informàtica	15,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	35,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	30,00
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS TEÒRIQUES: Es farà una explicació mitjançant presentacions dels diferents

continguts teòrics del temari.

CLASSES PRESENCIALS PRÀCTIQUES: Sota la direcció de la professora, es faran diferents exercicis aplicats individuals i en equip.

TREBALL PERSONAL DE L'ESTUDIANT: Lectura d'articles i documents.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS: S'han de repassar i adquirir coneixements en mètodes de planificació.

TUTORIES: Es dedicaran a aclarir dubtes que poguessin haver sorgit durant el desenvolupament de les classes.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES: Aquesta part de la matèria s'entén com a avaluació continuada i no es podrà recuperar si no es fa en el moment que tingui lloc.

AVALUACIÓ

El model d'avaluació s'ajustarà als següents percentatges:

- Examen: 60%
- Treballs i pràctiques dirigides (individuals i / o en grup): 30%
- Activitats complementàries: 10%

Per aprovar l'assignatura serà necessari haver superat l'examen final (amb 5 punts sobre 10).

El sistema de qualificacions seguirà la Normativa de la Universitat de València, aprovada pel Consell de Govern el dia 27 de gener de 2004. (D'acord amb els RR.DD. 1044/2003 i 1125/2003).

La segona convocatòria avaluarà els criteris teoricopràctics de la mateixa manera que en primera convocatòria.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

- Benabent Fernández de Córdoba, Manuel (2022): Manual de planificación territorial: ordenación del Territorio y Urbanismo. Valencia: Tirant humanidades
- Farinós Dasí, J.; Olcina Cantos, J. (eds) (2022): Ordenación del territorio y medio ambiente. Valencia : Tirant humanidades
- Fernández Güell, J.M. (2006): Planificación estratégica de ciudades. Barcelona: Reverté
- Gómez Orea, D.; Gómez Villarino, A (2013): Ordenación territorial Madrid : Mundi-Prensa
- Da Silva, C. J. y Cardozo, O. D. (2015): Evaluación multicriterio y Sistemas de Información Geográfica aplicados a la definición de espacios potenciales para uso del suelo residencial en Resistencia (Argentina), GeoFocus (Artículos), nº 16, p. 23-40. ISSN: 1578-5157

- Ortega Montequín, M. (2019): La accesibilidad peatonal a dotaciones de proximidad como pauta para la ordenación urbana. Oviedo como ejemplo metodológico, *GeoFocus (Artículos)*, nº 23, p. 3-18. ISSN: 1578-5157. <http://dx.doi.org/10.21138/GF.629>

Complementàries

- AA.VV. (2009): Manual de metodologías participativas. Madrid: Observatorio Internacional de Ciudadanía y Medio Ambiente Sostenible (CIMAS). www.redcimas.org/wordpress/wpcontent/uploads/2012/09/manual_2010.pdf
- Generalitat de Catalunya (2006): Guia bàsica per a l'elaboració de Plans de Mobilitat Sostenible
- AA.VV. (s.f.): Manual de Técnicas Participativas. Proyecto JALDA, Bolivia. Serie Guías y Manuales, documento 10. www.iirsa.org/admin_iirsa_web/Uploads/Documents/ease_taller08_m6_anexo2.pdf
- Noguera, J. (2016): Pensamiento y planificación estratégica territorial. En: Noguera, J. (ed.): La visión territorial y sostenible del desarrollo local: una perspectiva multidisciplinar. Vol. 1., pp. 111-139. Valencia: Universitat de València, Servei de Publicacions.
- Aguilera Benavente, F.; Rodríguez Espinosa, V.M.; Gómez Delgado, M. (2018): Definición de infraestructuras verdes: una propuesta metodológica integrada mediante análisis espacial, *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, vol. 64/2 313-337
- Belenguer Plomer, M. Á. (2016): Detección de problemas en la localización de usos del suelo mediante SIG y AHP: el caso de Riba-Roja de Túria (Valencia), *GeoFocus (Artículos)*, nº18, p. 3-24. ISSN: 1578-5157
- Bosque Sendra, J.; Moreno Jiménez, A. (2004): Sistemas de Información Geográfica y localización de instalaciones y equipamientos. Madrid. Ra-Ma.
- Elorrieta-Sanz, B.; Olcina-Cantos, J. (2021): Infraestructura verde y ordenación del territorio en España, Ciudad y Territorio. *Estudios Territoriales*, Vol. LIII, Nº 207, Págs. 23-46, <https://doi.org/10.37230/CyTET.2021.207.02>
- Fernández-García, F.; Olay-Varillas, D. (2021): Infraestructura verde y ordenación del territorio en España, Ciudad y Territorio. *Estudios Territoriales*, Vol. LIII, Nº 207, Págs. 23-46, <https://doi.org/10.37230/CyTET.2021.207.02>
- Fuenzalida Díaz, M. (2011): Diseño de esquemas de localización óptima para hospitales del servicio de salud Viña del Mar-Quillota (Chile) discriminando según status socio-económico, *GeoFocus (Artículos)*, nº 11, p. 409-430.
- Gómez Delgado, M.; Barredo Cano, J.I. (2005): Sistemas de Información Geográfica y evaluación multicriterio en la ordenación del territorio. Madrid. Ra-Ma.
- Gómez Orea, D.; Gómez Villarino, A.; Gómez Villarino, M. (2014): Evaluación ambiental estratégica : un instrumento para integrar el medio ambiente en la elaboración de políticas, planes y programas. Madrid : Mundi Prensa
- Molero Melgarejo, E., Grindlay Moreno, A. L. Asensio Rodríguez, J. J. (2007): Escenarios de aptitud y modelización cartográfica del crecimiento urbano mediante técnicas de evaluación multicriterio, *GeoFocus (Artículos)*, nº 7, p. 120- 147.
- Moreno Jiménez, Bosque Sendra, A.J.(2010):Los modelos de localización óptima como herramientas para la planificación territorial y urbana de instalaciones y equipamientos. *Ciudad y Territorio. Estudios Territoriales*. XLII (165-166), pp. 461-480.
- Muñoz Criado, A. (2012): Guía Metodológica. Estudios de Paisaje. Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente. Valencia.
- Santana Castañeda, G., Aguilar Martínez, A.G. (2020). Sitios candidatos para nuevos Servicios médicos utilizando técnicas de evaluación multicriterio, en la Zona Metropolitana de Toluca, México. *GeoFocus, Revista Internacional de Ciencia y Tecnología de la Información Geográfica*, 26, 139-162. <http://dx.doi.org/10.21138/GF.602>